



Når havet kommer! SIDE 12

**Arbejde med asbest
– kend faren og reglerne** SIDE 9

Fremtiden i Brøndby skal være grøn og bæredygtig

Brøndby Kommune har hævet ambitionerne og vil være en bæredygtig kommune, og vi vil vise, at en mindre forstadskommune på Vestegnen kan gøre en stor forskel og være med i front for at løse klimaudfordringerne.

Af Anne Thane Christensen,
Brøndby Kommune

I maj 2020 vedtog Kommunalbestyrelsen "Brøndby 2030", som er den første samlede strategi, der sætter retningen for Brøndby Kommunes udvikling frem mod 2030. Under en vision om at skabe stærkere, sundere og mere bæredygtige fællesskaber i Brøndby har Kommunalbestyrelsen vedtaget fem fokusområder, som får et ekstra politisk fokus frem mod 2030.

” Brøndby vil som DK2020-kommune være med til at skrive historie i kampen mod klimaforandringerne

Et af fokusområderne er "En mere klimavenlig kommune". At klimaindsatsen bliver opprioriteret politisk er i høj grad Brøndby-borgernes fortjeneste. Da de blev spurgt, pegede de netop på klimaet som det allervigtigste.

Samtidig har Danmark fået en ny klimalov, der betyder, at vi på nationalt plan skal reducere CO₂-udledningen med 70% inden 2030. For at nå det mål, spiller kommunerne en afgørende

rolle som myndighed, indkøbere, ejere af forsyningsvirksomheder og som det lokale talerør til virksomheder og borgere.

Brøndby vil være CO₂ neutral

For at sætte handling bag ordene i strategi Brøndby 2030 og for at støtte op om den nye klimalov har Brøndby ansøgt om at deltage i DK2020-projektet. DK2020 er støttet af foreningen Realdania, Kommunernes Landsforening og regionerne i Danmark.

Målet med DK2020 er at udarbejde en klima- og energiplan, som lever op til Parisaftalen. Det vil sige, at Brøndby Kommune som geografisk område senest i 2050 skal være CO₂-neutral. Vi skal arbejde med den samme standard for klimaplanlægning, som anvendes af nogle af verdens største og mest ambitiøse byer i det internationale bynetværk C40. Med DK2020 er det første gang, C40's internationale standard 'The Climate Action Planning Framework'



(CAPF) bliver videreudviklet til brug i mindre byer og kommuner. Dermed vil Brøndby som DK2020-kommune være med til at skrive historie i kampen mod klimaforandringerne.

I skal være med

I Brøndby kommer hovedparten af CO₂-udledningen fra energi- og transportsektoren, og

Fortsættes side 3 ►

SIDE 2 Fremtiden i Brøndby skal være grøn og bæredygtig

SIDE 3 Erhvervshus Hovedstaden

SIDE 4 Kan det være farligt affald?

SIDE 5 Ny lovgivning

SIDE 6 Øvrige nyheder

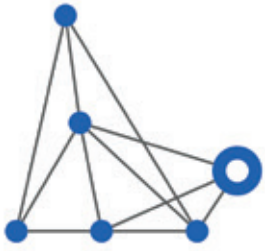
SIDE 8 Bliv VE-godkendt

SIDE 9 Arbejde med asbest – kend faren og reglerne

SIDE 10 Forkert håndtering af asbest kan koste dyrt

SIDE 11 Hvorfor skal det farlige affald sorteres fra?

SIDE 12 Når havet kommer!



Erhvervshus Hovedstaden

- Vi lever for at gøre en ægte forskel for den enkelte virksomhed.

Af Eva Vejdik Gottlieb,
Brøndby Kommune

Alle virksomheder i hovedstadsområdet kan få uvildig, specialiseret vejledning skræddersyet til deres specifikke behov, drømme og udfordringer. Erhvervshus Hovedstaden (EH) er ejet af de 29 kommuner i Region Hovedstaden, som forvalter en del af den statslige erhvervsfremme-indsats via EH.

EH mere end 1000 virksomheder med målrettet information, konkretisering og planlægning etc.

+40 forretningsudviklere – endnu flere kompetencer

Erhvervshus Hovedstadens forretningsudviklere har baggrund i det private erhvervsliv, ofte fra egen virksomhed og/eller ledelsesstillinger i større danske foretagender. De er kendetegnet ved engagement og uvildighed, og de formidler ud

netværk af private og offentlige aktører. Derfor kan vi give virksomheder det samlede overblik over de mange rådgivningstilbud. Vi henviser altid til de tilbud, der på bedste vis kan hjælpe virksomheden med at skabe vækst.

EH samarbejder også med den lokale iværksætterindsats på tværs af hovedstadsregionen og er ejet af de 29 kommuner i Region Hovedstaden.

Workshops og viden til virksomheder

Erhvervshus Hovedstaden tilbyder workshops flere steder i Region Hovedstaden, og mange gange om året. Tæt på dig og tit og ofte. De består typisk af både oplæg med opdateret, generel viden og relevante cases. Sparring er ofte også en mulighed, og dagen kan udmunde i en foreløbig, men særdeles brugbar plan for din virksomheds næste skridt på områder som: Salg, digital markedsføring og iværksætteri.

Læs mere om Erhvervshus Hovedstaden og dine mange muligheder for at få et løft til din virksomhed på www.ehhs.dk

” tilbud der på bedste vis kan hjælpe virksomheden med at skabe vækst

I Danmark ses støtte til erhvervslivet som en god og værdig investering i fællesskab og fremtid. EH udgør den nære del af indsatsen, den der er tæt på dig og din virksomhed – geografisk og videnskabsmæssigt. Den uvildige 1:1 sparring koster kun din tid, vilje og virkelyst, og hvert år hjælper

fra et dogme om, at kompleks viden sagtens kan gøres konkret og brugbar. Og de trækker gerne på hinanden, så et samlet sæt kompetencer kan matche dit behov.

Erhvervshuset samarbejder med et omfattende

► Fortsat fra side 2

kommunen kan derfor ikke nå i mål med ambitionerne om at blive CO₂-neutral uden hjælp fra både borgere og virksomheder.

Vi vil derfor invitere jer til at komme med ideer og input til, hvordan vi når målet i fællesskab. I arbejder måske allerede på at sænke jeres klimaaftryk, og jeres gode ideer kan inspirere andre virksomheder i kommunen. Det kan også være, at vi sammen kan finde områder, hvor I

med fordel kan samarbejde med andre virksomheder og på den måde sænke CO₂-udledningen samtidig med, at I sparer penge.

Vi håber, I vil være med til at gøre Brøndby til en grønnere og mere bæredygtig kommune.

Hvornår går vi i gang?

Hvis vi bliver udvalgt til at deltage i første runde af DK2020, kan I forvente, at vi vil invitere

jer til at komme med ideer og input i løbet af sommeren/efteråret 2021. Hvis vi mod forventning ikke bliver udvalgt til første runde, vil vi alligevel gå i gang med planarbejdet. Så vil den inddragende proces bare blive flyttet til foråret/sommeren 2022.

Om vi skal deltage i første runde af DK2020, får vi svar på i november 2020.

Kan det være farligt affald?

Husk – byggeaffald kan indeholde farlige stoffer og du skal anmelde det til kommunen

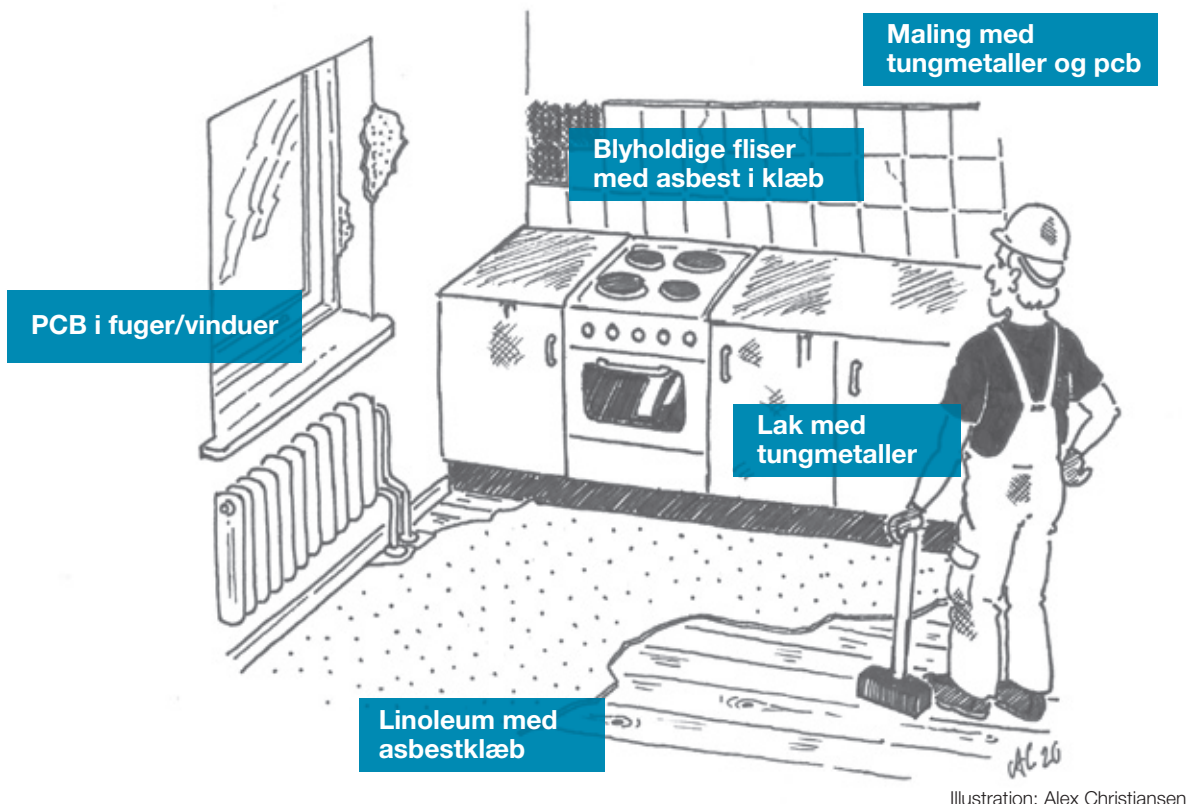


Illustration: Alex Christiansen

Stoffer som PCB, asbest og tungmetaller var tidligere helt normale at bruge i byggematerialer. Stofferne findes derfor stadig i mange boliger. Det gør ikke boligerne farlige at bo i, men når du renoverer, så skal du tænke dig om.

Byggematerialerne kan være farligt affald, og de kan være sundhedsskadelige, når du arbejder med dem. Har du f.eks. tænkt over, at der kan være asbest i den klæb fliserne er sat op med, eller at der kan være PCB i fugerne omkring vinduerne?

Hvad skal du gøre?

Inden du går i gang med at renovere:

- Undersøg, hvilke farlige stoffer der kan være i dit affald.
- Anmeld dit byggeaffald til kommunen via www.bygningsaffald.dk.

På www.vcob.dk kan du læse mere om, hvilke regler der gælder, og hvad du skal være opmærksom på. Hvis du er i tvivl om noget, så kontakt kommunens miljøafdeling på mail miljo@brondby.dk eller tlf. 4328 2828.



Brøndby
Kommune

Ny lovgivning



Ændring af bekendtgørelser om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

I 1994 blev der indført brugerbetaling for miljøgodkendelse og tilsyn på virksomhedsområdet efter miljøbeskyttelsesloven. Brugerbetalingen fungerede som en abonnementsordning og blev frem til 2005 opkrævet som et fast årligt gebyr. Ved brugerbetalingsordningen dækkede virksomhederne omtrent halvdelen af miljømyndighedernes anvendte ressourcer.

Brugerbetalingsordningen blev pr. 1. januar 2005 ændret fra at være en fastgebyrordning til en ordning, hvor miljømyndighederne opkræver brugerbetaling efter medgået tid, og brugerbetalingen skulle dække 57,79 procent af ressourcerne anvendt på den enkelte virksomhed.

Det vurderes af både stat og KL, at den nuværende timesats i fremtiden ikke vil være tilstrækkelig til at dække omkostningerne for de opgaver, som er omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsen. Ved genberegning af brugerbetalingsandelen med en dækningsgrad på 57,79 % af udgifterne er den nye takst estimeret til at være 427,00 kr. frem for 333,22 kr. (2020).

Begge bekendtgørelser forventes at træde i kraft den 1. januar 2021.

Kilde: Høringsportalen,
<https://hoeringsportalen.dk/>



Ændring af bekendtgørelse om et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR bekendtgørelsen)

Miljøstyrelsen har udarbejdet udkast til ændringer i bekendtgørelse om et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR bekendtgørelsen).

Reglerne om et europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (den såkaldte E-PRTR forordning (pollutant release and transfer register)) skal give offentligheden bedre adgang til virksomheders miljøoplysninger via landsdækkende registre over udledning og overførsel af forurenende stoffer. Kravene udspringer af FN's PRTR-protokol og af EU's PRTR forordning. Reglerne betyder, at en række virksomhedstyper med væsentlige udledninger til luft, vand og jord samt frembringelse af betydelige affaldsmængder, skal indberette oplysninger om virksomheden og dens udledninger.

Det forventes, at de ændrede regler i PRTR-bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2021.

Kilde: Høringsportalen,
<https://hoeringsportalen.dk/>

Udkast til ny bekendtgørelse om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg

EU har i mange år arbejdet på at frembringe en ny og bedre struktur for indberetning af miljøoplysninger, bl.a. emissioner fra IED-aktiviteter (IED: Industrial Emissions Directive), herunder store fyringsanlæg, end der eksisterer i dag. En fælles indberetning for store fyringsanlæg og indberetning om udledning af forurenende stoffer til et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR) fra medlemsstaterne er første skridt og skal ske fra 2021.

Oplysningerne, der skal indberettes, falder i to kategorier af data, administrative data (oplysninger om virksomheden) og tematiske data (miljøoplysninger). I dag sker indberetningen til Miljøstyrelsen ved, at Miljøstyrelsen sender et

regneark til tilsynsmyndighederne og beder dem om at udfylde regnearket med oplysningerne.

Ved ændringen foreslås en ny todelte model for digital indberetning af oplysninger om store fyringsanlæg, hvor tilsynsmyndigheden hvert år skal indberette og opdatere stamdata, herunder anlægskapacitet, anlægstypen og eventuelle dispensationer i den digitale miljøadministration (DMA). Virksomheden skal indberette en række miljøoplysninger om bl.a. emissioner af støv, NOx og SO2 til luften, samt om energiinput fordelt på brændselstyper, og antal driftstimer.

Det forventes, at bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2021.

Kilde: Høringsportalen,
<https://hoeringsportalen.dk/>

Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed – ændringer vedrørende havbrug

Godkendelsesbekendtgørelsen fastsætter regler om godkendelsesordningen for virksomheder omfattet af kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven, herunder blandt andet krav til ansøgning om miljøgodkendelse, om revurdering af eksisterende miljøgodkendelser og om registrering og offentliggørelse af data.

Miljømyndighedskompetencen for de 19 danske havbrug er delt mellem Miljøstyrelsen og syv kommuner. Det medfører, at viden om branchens miljøforhold er spredt. Myndighedskompetencen for placeringstilladelser er placeret hos Miljøstyrelsen. Miljømyndighedskompetencen for havbrug samles ved ændringen af bekendtgørelsen i staten. Derved vil miljøgodkendelser og tilsyn for 12 havbrug blive flyttet fra kommunerne til Miljøstyrelsen.

Det forventes, at bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2021.

Kilde: Høringsportalen,
<https://hoeringsportalen.dk/>

Øvrige nyheder

Fejl har ført til forkerte drikkevandsdispensationer i årevis

En lang række midlertidige dispensationer til danske vandværker for overskridelse af kravværdier for bl.a. pesticider og visse af deres nedbrydningsprodukter er givet uden hjemmel efter EU's regler på området.

Miljøstyrelsen har i en årrække ikke reageret på gentagne udmeldinger fra EU-kommissionen

om, at medlemslandene efter 2012 ikke længere kunne gøre brug af en generel adgang til at give vandværkerne dispensationer, og det har betydet, at kommunerne siden da har givet dispensationer på et forkert dansk regelgrundlag. Lige nu er der 12 gældende dispensationer, som ikke overholder EU-reglerne.

Miljøministeren har bedt Kammeradvokaten om at kulegrave hele drikkevandsområdet. Derudover skal Miljøstyrelsen redegøre for dispensationerne.

Kilde: Miljø- og fødevarerministeriet,
<https://mfvm.dk/>

Kommunerne bagefter med gennemgang af områder med vandindvindingsinteresse

For bedre at kunne beskytte det danske drikkevand mod sprøjtemidler blev det sidste år obligatorisk for de danske kommuner at gennemgå de såkaldte boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). BNBO'er er områder tæt på borer, hvor der kan være behov for at beskytte det grundvand, der pumpes op i boringen, mod pesticider og nitrat.

Kommunerne har frem til udgangen af 2022 til at sikre den nødvendige beskyttelse. Men en status over det foreløbige arbejde viser, at 41

kommuner endnu ikke har indrapporteret en risikovurdering af en eneste af deres BNBO'er. Risikovurderingen er det første trin i kommunernes arbejde.

Det undrer miljøministeren, at flere kommuner tilsyneladende ikke er gået i gang med arbejdet endnu, hvilket ministeren har bragt op med aftalekredsen bag *Pesticidstrategi 2017-21*.

Det er aftaleparternes ønske, at kommunerne i så vidt muligt omfang skal indgå frivillige af-

taler med de berørte landmænd, der modtager erstatning herfor.

Miljøministeriet er ved at undersøge, hvorfor 41 kommuner ikke har meldt ind, at de er gået i gang med arbejdet endnu, og hvad det er udtryk for. Miljøministeriet vil også se nærmere på indberettede data, hvor enkelte kommuner har vurderet, der ikke er et beskyttelsesbehov. Der findes 4.790 BNBO på landsplan. 1.925 BNBO er risikovurderede mens 2.858 BNBO endnu ikke er risikovurderede.

Kilde: Miljø- og fødevarerministeriet,
<https://mfvm.dk/>

Ny video-guide: Sådan indberetter du kemi til EU's giftinformationscentre

Fra 1. januar 2021 skal oplysninger om stoffer i færemærkede blandinger indberettes til giftinformationscentre i alle de EU-lande, hvor blandingen markedsføres. Det gælder både, hvis blandingen sælges til forbrugere og til professionelt brug. I en ny video-guide viser Miljøstyrelsen, hvordan virksomhederne kommer godt i gang med at indberette stofferne på den europæiske PCN-portal (Poison Centres Notification).

Formålet med indberetningen er, at hvis en person kommer til skade med et færemærket produkt, skal sundhedspersonalet vide, hvilke kemikalier patienten har været i kontakt med. Hvis de produkter en virksomhed importerer

eller sælger er klassificeret som farlige, har man derfor pligt til at indberette indholdsstofferne i produkterne, inden man må markedsføre dem.

I dag skal virksomheder anmelde produkter til professionel brug i Produktregistret hos Arbejdstilsynet. De kan også frivilligt indberette oplysninger om produkternes sammensætning til Miljøstyrelsens produktinformation under virk.dk. Fra 1. januar 2021 skal oplysningerne også indberettes til giftinformationscentre i alle de EU-lande, hvor blandingen markedsføres. Fristen gælder for alle, der sælger produkter til forbrugere eller til professionel brug.



For at hjælpe virksomhederne godt i gang med indberetningen har Miljøstyrelsen lavet en video-guide, der giver en indføring i de grundlæggende funktioner på PCN-portalens.

Guiden kan også ses på gift-info.dk, hvor virksomhederne også finder et faktaark om EU-regler for indberetning af oplysninger om produktets sammensætning.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>



Nyt statsligt mærke til skånsomt fiskeri

Skrubber, rødspætter og andre kystfangede fisk kan fremover få et statskontrolleret mærke på indpakningen.

Med mærket *NaturSkånsom* går Danmark globalt i front med en statslig mærkningsordning for fisk, der er fanget med naturskånsomme metoder og omtanke for havmiljøet.

De fiskere, der er med i ordningen, må udelukke fiske med skånsomme redskaber som

eksempelvis langliner, garn og flydetrawl, som skåner det sårbare miljø på havbunden. De fisk, der fanges, skal være fra sunde bestande, og fiskerne i ordningen skal bestå et kursus for at sikre friske fisk af den højeste kvalitet. *NaturSkånsom* kan findes på skånsomt fangede fisk fra mandag d. 2. november i år.

Kilde: Miljø- og fødevarerministeriet,
<https://mfvm.dk/>

Ny rapport undersøger mulighederne for prøvetagning af byggeaffald fra genbrugspladserne

Renhedsgraden af det byggeaffald, som indleveres på genbrugspladserne, og som i mange tilfælde nyttiggøres ved at blive anvendt som stabilgrus under veje og stier efter nedknusning, er vanskelig at fastlægge. I en rapport fra Miljøstyrelsen er det undersøgt, hvilke muligheder der er for at udtage prøver af bygge- og anlægsaffald, som indleveres af borgere og mindre virksomheder på pladserne.

Resultaterne skal Miljøstyrelsen bruge i vurderingen af, om renhedsgraden kan dokumenteres efter, at byggeaffald fra forskellige affaldskilder er blevet blandet sammen på genbrugspladsen, og i så fald hvordan det kan sikres, at prøverne tages på et repræsentativt grundlag samt at test og analyser gennemføres, så der fastholdes en

sporbarhed tilbage så tæt på kilden til affaldet, som praktisk muligt.

Hvis byggeaffaldet først prøvetages efter at være blevet blandet sammen med affald fra andre nedrivnings- og renoveringsarbejder, med henblik på at sikre, at affaldet er rent nok til at blive nyttiggjort, er det afgørende at forurenede byggeaffald ikke havner i containeren i første omgang, da det ikke efterfølgende kan skilles ad igen.

I undersøgelsen er der således identificeret to forskellige formål med at udtage prøver: Dels at forbedre miljøkvaliteten af det indsamlede affald, dels at sikre, at de oparbejdede fraktioner er egnede til nyttiggørelse.



Miljøprojekt nr. 2147, september 2020.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Offentlige indkøb skal være miljømærkede i 2030

Det offentlige køber hvert år ind for 380 milliarder kroner. Det er fx rengøringsmidler, papir, tryksager, sæbe, hygiejneprodukter, uniformer og emballage med mere, og det fører til udledning af 12 millioner ton CO₂. Det gør de offentlige indkøb til en vigtig faktor for at nå målsætningen om at reducere udledningen af drivhusgasser i Danmark med 70 procent i 2030.

Regeringen har lanceret strategien "Grønne indkøb for en grøn fremtid". Med strategien gøres det obligatorisk at vælge et miljømærket produkt på en række områder, når der købes

ind i staten, hvis der er tilstrækkelig konkurrence og ingen betydelig prisforskel. Det gøres også obligatorisk at anvende totalomkostninger som økonomisk prisparameter. (TCO, Total Cost of Ownership, hvilket er totalomkostninger ved anskaffelse af et produkt og omkostninger til brug af produktet i brugsperioden).

Strategien kan findes på <https://fm.dk/udgivelser/>

Kilde: Miljø- og fødevarerministeriet,
<https://mfvm.dk/>



Bliv VE-godkendt

– og få adgang til at installere varmepumper med offentligt tilskud.

VVS- og installatørvirksomheder, der installerer varmepumper, skal handle nu for at blive VE-godkendt – da de ellers vil blive udelukket fra at installere varmepumper med tilskud.

Alle, der ejer boliger til beboelse, kan nu og frem til og med 2026 opnå store tilskud til ny varmepumpe, efterisolering og udskiftning af vinduer mv. De har bl.a. mulighed for tilskud på luft-væskevarmepumper på mellem 22.000 og 37.000 kroner og for jord-væskevarmepumper (jordvarme) på mellem 28.000 og 45.000 kroner.

For boligejere, der vil opnå dette tilskud, er det et krav fra den 1. april 2021, at den montør- eller installatørvirksomhed, de bruger, er godkendt efter VE-godkendelsesordningen. Derfor er det afgørende for mange VVS- og installatørvirksomheder at bruge tiden frem til 1. april til at blive VE-godkendt. Det indebærer, at der er nogle få krav, virksomheden skal opfylde (se boks) – og det kræver desuden, at virksomheden i forvejen har en autorisation som VVS- eller elinstallatør.

Det er Energistyrelsen, der administrerer VE-godkendelsesordningen, og målet med kravet om en VE-godkendelse er at højne kvaliteten af varmepumpeinstallationerne. Ved at blive VE-godkendt kommer virksomheden desuden på Energistyrelsens liste over VE-godkendte virksomheder og kan synliggøre deres varmepumpeekspertise – og samtidig øge kvaliteten af arbejdet.

Energistyrelsen melder i øvrigt om næsten udsolgt for at søge tilskud i år – og opfordrer til, at man venter med at søge tilskud til 2021, hvor der er 375 mio. kr. i puljen.

Du kan få mere viden om energibesparelser i bygninger på hjemmesiden for Videncenter for Energibesparelser i Bygninger på ByggeriOgEnergi.dk, ringe på tlf. 7220 2255 eller skrive på info@ByggeriOgEnergi.dk.



På ByggeriOgEnergi.dk finder du også Energi-løsninger, som beskriver, hvordan man udfører energibesparende tiltag korrekt, herunder varmepumpeinstallationer. Der er bl.a. også en

besparelsesberegner og grundig information om, hvordan du lever op til energikravene i bygningsreglementet, BR18.



Videncenter for Energibesparelser i Bygninger



Scan koden og besøg vores hjemmeside

SÅDAN BLIVER DIN VIRKSOMHED VE-GODKENDT

1. Få uddannet en VE-certificeret medarbejder inden for varmepumper
2. Udvid jeres kvalitetsledelsessystem på få timer
3. Få tilføjelserne til kvalitetsledelsessystemet godkendt hos jeres sædvanlige kontrolinstans
4. Ansøg om VE-godkendelse hos Energistyrelsen

Arbejde med asbest – kend faren og reglerne

Alle faggrupper indenfor bygge- og anlægsbranchen kan risikere at støde på asbest.

Af Pia Vestergaard Lauridsen,
Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg

Asbest har været forbudt i mere end 30 år, alligevel er der stadig stor risiko for at blive udsat for det farlige asbeststøv i forbindelse med renovering eller nedrivning af ældre bygninger og bygningsdele.

Hvor farligt er asbest?

At blive udsat for asbestfibre er yderst sundhedsskadelig. Fibrene er så små, at de kan trænge helt ned i lungernes mindste dele. Her kan de forårsage kræftsygdomme og lunge-sygdommen asbestose. Derfor er det vigtigt at tage de nødvendige forholdsregler, så du og kollegerne på arbejdsstedet ikke udsættes for asbest.

Hvor findes asbest?

I bygninger, som er opført eller renoveret før 1990, findes asbest med en vis sikkerhed ét eller flere steder.

Mange ved, at der kan være asbest i eternittag-plader, men færre tænker over, at asbeststøv fra tagpladerne kan drysse ned på loftrummet og lægge sig i isoleringen og på lodrette og vandrette flader. Asbest kan også være skjult fx under forsegling af loftplader eller på rør, hvor asbestisoleringen "gemmer sig" under et yderligere lag mineraluldsisolering.

På byggepladser, hvor mindst to virksomheder forventes at udføre arbejde samtidig, er det bygherrens ansvar, at der udføres forundersøgelser. Ved mindre serviceopgaver som fx reparation, vedligehold og installation i private boliger, er det vigtigt som udførende håndværker at spørge bygherren, som ofte er boligejeren,

om bygningsalder, evt. renoveringer og viden om asbestforekomster. Bygherren har pligt til at oplyse kendt viden om asbest i bygningen.

Faste regler ved asbestarbejde

Når du som firma og håndværker skal håndtere og arbejde med asbestholdige materialer, er der faste regler, der skal følges – både før, under og efter arbejdet. Det gælder fx arbejdsplaner, instruktion og uddannelse, afskærmning, personlige værnemidler, hygiejne, rengøring og meget mere.

Find mere viden

På www.asbest-huset.dk kan du få et overblik over, hvor asbest forekommer, og de regler og krav, der gælder for arbejde, hvor der er risiko for at blive udsat for asbest. Du kan også læse, hvad du skal gøre, hvis du uforvarende støder på asbest.



Vær opmærksom på at isolering omkring installationer kan indeholde asbest.

FOTO ejes af: BFA

Klik på den bygningsdel, du ønsker oplysninger om og se, hvilke sikkerhedsforanstaltninger du skal tage, hvis den indeholder asbest. Asbest-huset.dk er en del af BFA Bygge & Anlæg.

SIKKERHEDSFORHOLD VED ARBEJDE MED ASBEST

MINIMUM



Åndedrætsværn



Stovafvisende



AFHÆNGIG AF TYPEN AF ARBEJDER



Bad / omklædning



Afsugning



Befugtning



Stovafskærmning

Forkert håndtering af asbest kan koste dyrt

Asbest er ikke kun farligt for håndværkernes sundhed. Når asbest bliver håndteret forkert, kan det også medføre jordforurening, som skal ryddes op hurtigst muligt.

Af Susan Boëtius,
Brøndby Kommune

Flere gange hvert år bliver Brøndby Kommune kontaktet af borgere, som bekymrer sig over, hvordan håndværkere håndterer asbest. En bekymring som ofte er berettiget, fordi asbeststøv hurtigt kan sprede sig lokalt i området.

Til forskel for mange andre typer af stoffer kan man ikke sætte tal på, hvor meget asbest der skal til, før det er sundhedsskadeligt. I teorien kan én asbestfiber være nok, hvis den sætter sig det forkerte sted.

Når en grund er forurenet med asbest

Den asbest, som er spredt ud på en grund, skal håndteres hurtigst muligt. Synlige stykker skal fjernes, og støv på faste overflader støvsuges op. Men i mange byggeprojekter bliver asbesten hurtigt kørt ned i jorden, og når først asbesten er kørt ned i jorden, så opfatter vi som miljømyndighed det øverste lag jord som forurenet.

Kommunen har ret til at give det ansvarlige firma et påbud om, at de skal rydde forureningen op. Det betyder i praksis, at jorden ikke kan genanvendes. I stedet kræver vi det øverste lag jord fjernet og håndteret som asbestaffald, som skal køres til deponi.

” Alt dette kan resultere i en ærgerlig ekstra regning til bygherre



Asbestplader er smidt ned fra taget og samlet i en bunke. Der er spredt asbest på selve grunden, men også på loftet af den blivende bygning.

Hvor stort et område der skal ryddes op, og hvor store mængder jord der skal køres væk, afhænger selvfølgelig af projektet. Er man rigtig uheldig, har asbesten ikke holdt sig inden for matrikelgrænsen, og så skal der også ryddes op hos naboen.

Alt dette kan resultere i en ærgerlig ekstra regning til bygherre.



Efter selve tagpladerne er kørt væk ligger små stykker af asbest tilbage i jordoverfladen.

Fortsættes side 11 ►

Hvorfor skal det farlige affald sorteres fra?

Meget bygge- og anlægsaffald kan genanvendes helt eller delvist til nye byggematerialer eller som erstatning for andre materialer fx grus. Men det kræver at affaldet er rent.

Af Susan Boëtius, Brøndby Kommune

Lovkravene om screening for farlige stoffer og anmeldelse af bygge- og anlægsaffald, kan godt virke omstændige. Men reglerne er der for at sikre, at affaldet ryger de rigtige steder hen, og at alle de farlige stoffer bliver sorteret fra.

Dit byggeaffald kan nemlig indeholde PCB, tungmetaller eller andre farlige stoffer. Hvis ikke vi får fjernet disse stoffer, så risikerer vi, at stofferne bliver genanvendt i nye byggeprojekter. Her kan de give problemer for miljøet, men i høj grad også skade menneskers sundhed.

Det kan blive en dyr affære

Du skal foretage en screening for farlige stoffer, inden du starter selve renoveringen eller nedrivningen. Ofte vil der også være behov for at få foretaget en kortlægning, hvor der udtages prøver af de relevante bygningsdele. På baggrund af kortlægningen kan du planlægge, hvordan du griber saneringen og nedrivningen an, så du får sorteret de farlige stoffer fra.

Når en bygning eller et anlæg først er brudt ned og blevet til affald, er det en dyr affære, hvis eventuelle farlige stoffer i affaldet ikke på forhånd er blevet sorteret fra. At rense farlige stoffer ud af en bygning, inden den bliver revet ned, er også en udgift men dog langt mindre, end hvis der først ligger flere hundrede ton



Mellemd Depot for betonelementer inden nedknusning til genanvendelse. Større fremmedelementer fjernes og ved selve nedknusningen blæses lette elementer væk, imens jern fjernes med magnet.

beton og brokker, der skal bortskaffes som farligt affald.

Er der guld i dit byggeaffald?

Når du anmelder og håndterer dit byggeaffald korrekt, er du med til at mindske vores forbrug af primære råstoffer. Meget af byggeaffaldet kan nemlig genanvendes til nye produkter. Måske kan du endda bruge det i dit eget projekt.

Beton og tegl samt asfalt kan du fx bruge som genbrugs-ballast eller genbrugs-stabil ved etablering af stier, pladser og veje. Men det kræver, at materialerne ikke er forureneede, at de er sorteret og forarbejdede.

Hvis du er i tvivl, er du altid velkommen til at kontakte miljøafdelingen.

” en dyr affære, hvis eventuelle farlige stoffer i affaldet ikke på forhånd er blevet sorteret fra

► Fortsat fra side 10

Hvornår sker det?

Når vi støder på jordforureninger med asbest, er det ofte i forbindelse med udskiftning af gamle tage med asbestholdig eternit. Hvis tagpladerne

bliver smidt ned fra toppen af stilladset, kan pladerne ikke undgå at knække, hvorved asbesten bliver spredt.

Herudover oplever vi problematikken i forbindelse med deciderede nedrivninger og hårdhændet afrensning af tagplader.

Når havet kommer!

Klimaplan for regn og hav 2021 i høring.

Hvad gør vi, når havet kommer? Det spørgsmål vil Brøndby Kommune gerne i dialog om.

høring fra midten af december 2020 og indtil juni 2021.

Vi opfordrer derfor både virksomheder, boligselskaber og private grundejere til at komme med input til, hvordan vi forbereder os på den næste stormflod. Det får I mulighed for, når Klimaplan for regn og hav 2021 kommer i

Det er stormflodsdelene i Klimaplanen for regn og hav 2021, der kommer i høring. Følg med på brondby.dk eller på facebook, hvor vi skriver, når planen er klar.

Vi glæder os til en god dialog.



Brøndby Strand. FOTO ejes af: Strandparken I/S.

MILJØAVISEN I BRØNDBY udgives 4 gange om året og er rettet mod virksomheder

Redaktion: Brøndby Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Miljøafdelingen

Ansvarshavende redaktør: Kathleen Johman Kjærulff

Kontaktperson: Lene Bisgaard, email: lbh@brondby.dk

Miljøavisens indhold tilrettelægges i et samarbejde mellem Brøndby Kommune og Albertslund, Glostrup og Solrød Kommuner

Oplag: 800 stk.

Design og grafisk produktion: Kailow Graphic A/S. Kailow er certificeret under følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, DS 49001 CSR-certificering (den danske udgave af ISO 26001 for social ansvarlighed) og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering. Kailow er tilsluttet Global Compact.

